

Ризик змінює свої характеристики залежно від стадії інноваційного проекту. Для визначення кількісної величини ризику використовують величину очікуваної втрати, помноженої на ймовірність того, що будуть допущені помилки при прийнятті рішень. У випадку невдачі на наступному етапі впровадження інноваційного проекту, розмір витрат буде значно більшим, ніж на попередніх етапах, оскільки включатиме суму всіх попередніх збитків.

Інноваційні проекти, як правило, розтягнуті в часі, тому при розрахунку реальних ризикових втрат необхідно робити поправку на зростання інфляції.

Кожне підприємство, виходячи із специфіки своєї діяльності, може застосовувати свої методи розрахунку можливих втрат від впровадження інноваційного проекту.

Ризиком для підприємства є не впровадження інноваційних проектів, а відмова від них. В майбутньому це призведе до зниження конкурентоспроможності підприємства, і, як наслідок, втрати ринкових позицій.

Використана література

1. Федулова Л. “Інноваційна пауза” та “Інноваційний парадокс” України / Л. Федулова // Економіст, 2011. - № 10. – С. 46 - 52.

УДК 330

Вячеслав Дяцунік, ст. гр. БЕ–51

Науковий керівник – старший викладач Гац Л. Є.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МОДЕЛЛЮ ЛІСА НА ПРИКЛАДІ ДП НТК “ЗАВОД ТОЧНОЇ МЕХАНІКИ”

Viacheslav Diatsunyk

DETERMINATION OF THE ENTERPRISE FINANCIAL STATE BY THE LISS MODEL AT THE EXAMPLE OF SE STC “PRECISION MECHANICS FACTORY”

Фінансовий стан підприємства – це здатність, спроможність підприємства фінансувати свою діяльність. Він характеризується забезпеченням фінансовими ресурсами, які необхідні для нормального функціонування підприємства, доцільністю їх розміщення та ефективністю використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

Усі фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства можна класифікувати за наступними ознаками: 1. за місцем виникнення: зовнішні; внутрішні. 2. за структурою: прості; складні. 3. за часом впливання: постійні; змінні. 4. за ступенем кількісного вимірювання: якісні (піддаються вимірюванню); кількісні (не піддаються вимірюванню).

Для прогнозу факторної оцінки фінансового стану підприємства було використано модель Ліса (на прикладі ДП НТК “Завод точної механіки”).

Розрахунок за моделлю Ліса визначається таким чином:

$$Z = 0,063X_1 + 0,092X_2 + 0,057X_3 + 0,001X_4, \quad (1)$$

де: X_1 - оборотний капітал / сума активів;

X_2 - операційний прибуток / сума активів;

X_3 - нерозподілений прибуток / сума активів;

X_4 - власний капітал / позиковий капітал.

Розрахункові дані занесемо в таблицю 1.

Таблиця 1
Динаміка показників ДП НТК “Завод точної механіки” моделі Ліса
за 2007-2011 рр.

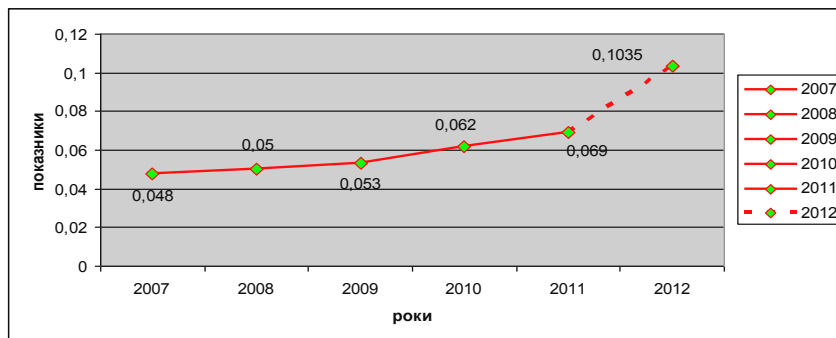
Показники	2007	2008	2009	2010	2011
X_1	0,703	0,734	0,81	0,83	0,85
X_2	0,04	0,03	0,027	0,02	0,178
X_3	-0,006	0,001	0,00	0,142	0,00
X_4	0,508	0,434	0,312	0,535	0,402

Використовуючи дані табл. 1 визначено інтегральні показники фінансової стійкості ДП НТК “Завод точної механіки”.

Таблиця 2
Інтегральні показники фінансової стійкості ДП НТК “Завод точної механіки”

Показники:	2007	2008	2009	2010	2011
1. Ліса (0,37)	0,048	0,05	0,053	0,062	0,069

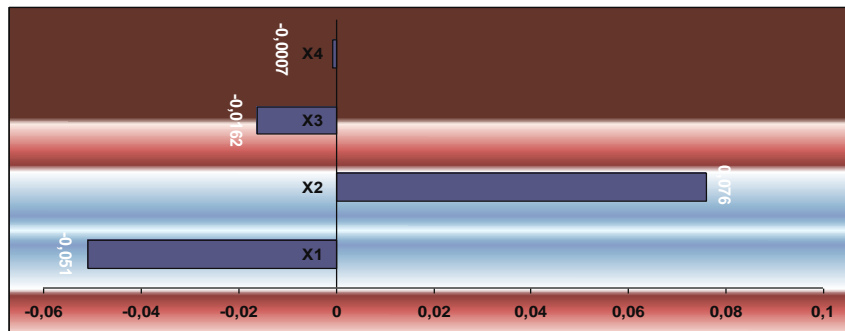
Беручи за основу результати обчислень програми Microsoft Excel (рис. 1), показники X_1 , X_2 , X_3 , X_4 за 2012 рік

Рис 1. Динаміка інтегральних показників фінансового стану ДП НТК “Завод точної механіки”, за моделлю Ліса

Для більш детального аналізу використаємо метод ланцюгових підстановок для порівняння періодів 2010 - 2011 років.

Результати обчислень впливу факторів узагальнено на рис. 2.

Рис 2. Результати обчислень впливу факторів на фінансову стійкість ДП НТК “Завод точної механіки” за моделлю Ліса на період 2011 р.

Отже, за результатами обчислень впливу факторів на фінансову стійкість ДП НТК “Завод точної механіки”, чітко видно, що по всіх показниках, крім X_2 стан був негативним.

Це свідчить про те, що підприємство знаходиться не в найкращому становищі, але не в критичному.

Використана література

1. Єфімова О.В. Фінансовий аналіз. М. : ”Бухгалтерський облік”, 1998.
2. Ковальов В.В. Аналіз фінансового стану й прогнозування банкрутства. - Спб.: “Аудит-Ажур”. 1997.
3. Вовк В.М., Шиш І.М., Прийма С.С. “Моделювання організаційних процесів у підприємстві”, 2011р. – с. 116–120.

УДК 340.341

Надія Жаровська, аспірант, Ольга Галушак, к.е.н., доцент, Руслан Жаровський, асистент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИТРАТ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Nadiia Zharovska, Olha Haluschak, Ruslan Zharovskyi

DETERMINATION OF MAIN APPROACHES TO FORMING INNOVATIVE COSTS OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISE

Ефективна діяльність сучасних машинобудівних підприємств у значній мірі залежить від успішної реалізації певних інноваційних рішень. Для отримання прибутку як результату впровадження інновацій на машинобудівних підприємствах першочерговим завданням є формування та прогнозування витрат, які пов’язані із даними інноваційними рішеннями. На сьогоднішній день актуальною проблемою машинобудівних підприємств є складність прогнозування та формування інноваційних витрат, а також проблематичністю вибору оптимального рішення про прийняття інноваційного проекту до реалізації.

Вивченням питань, пов’язаних із формуванням інноваційних витрат підприємств займалися низка відомих вчених, серед яких насамперед можна відзначити В. Александрову, А. Гальчинського, А. Гриньову, В. Геєца, В. Зарубу, С. Ілляшенка, О. Лапка, П. Перерву, Н. Чухрая, І. Шовкуна, А. Яковлева, І. Ансоффа, А. Аткинсона і ін. Інноваційна діяльність підприємств полягає у виявленні резервів виробництва та збуту продукції, пошуку та аналізування можливостей впровадження нововведень та їх впровадженні в практичну діяльність. На сьогоднішній день існує велика кількість наукових досліджень даного процесу, але при цьому залишається відкритим питання визначення найбільш ефективного варіанту впровадження інноваційних рішень в плані комплексного врахування усіх, витрат пов’язаних із інноваційним процесом.

Процес функціонування та розвитку підприємства завжди супроводжується наявністю певних фінансових витрат, які впливають на прибутковість підприємства. Витрати на різного роду інновації здебільшого є найбільш ефективними, тобто приносять підприємству, в коротко- чи довготерміновому періоді певні дивіденти. Визначення міри ефективності інноваційних витрат та питання їх оптимального формування і структуризації є актуальним науково-практичним завданням. На сьогоднішній день дослідження інноваційної діяльності є досить важливим, тому що розвиток науково-технічного прогресу сприяє генерації, обробці і використанню нових